

Geoforum Sveriges Verksamhetsplan 2024

Innehåll

1. Inledning	3
2. Det här vill vi	4
3. Projekt	5
4. Verksamhet	7
5. Medlemsnytta	8
6. Organisation	9

Verksamhetsplanen anger styrelsens inriktning för föreningen Geoforum Sverige (885001-4591) för verksamhetsår 2024 och fastställs på årsmötet den 23 april 2024.

1. Inledning

Geodata lyfter hela Sverige

Geodata är data som beskriver företeelser och deras geografiska läge – data kopplad till en plats på jorden. Digitalisering av den fysiska världen bygger på geodata. Det gör att geodata skapar möjligheter i allt från elscooteruthyrning till att möta flera av de globala målen för hållbar utveckling.

Vårt samhälle står idag inför stora utmaningar. Vi ska generera tillväxt samtidigt som vi ska använda mindre av jordens resurser och skapa ett hållbart samhälle. Digitaliseringen ger oss verktyg att arbeta smartare och bättre och skapar nya möjligheter att möta utmaningarna vi står inför. Rätt använd kan digitalisering med geodata skapa stora värden och bidra till lösningar på vår tids stora problem.

En förutsättning för att vi ska tillvarata potentialen i digitaliseringen är standardiserade geodata av god kvalitet. Det finns stora samhällsvinster att hämta om vi tar vara på de värden som finns i såväl traditionella geodata – som grundkarta, data om infrastruktur, fastigheter, befolkning och miljöinformation – och nya sorters geodata – som satellitdata, laserdata, drönarbilder och sensordata inom sakernas internet (IoT).

Att data kan kopplas till en plats är det som gör den så värdefull. Med geodata går platser och rörelser att sortera, analysera, visualisera och automatisera. Geodata och digitalisering är superkraften för utvecklingen av Sverige. Oavsett om vi pratar om att hantera klimatfrågan, om att utveckla städer, landsbygd, miljövärden och transporter eller om att skapa nya innovativa produkter och tjänster.

Vision och mission

Geoforum Sverige är en branschorganisation som verkar för smart och hållbar samhällsutveckling genom geodata och digitalisering. Vi har en bred förankring genom våra runt 200 medlemmar som representerar såväl offentlig som privat sektor samt akademien. Våra medlemmar skapar nytta i hela samhället genom att samla in, producera, förädla, analysera och visualisera geodata.

Vision

Ett smart och hållbart Sverige som når sin fulla potential genom geodata och digitalisering.

Mission

Vi får medlemmarna och Sverige att lyfta med geodata.

Vi jobbar för:

1. Att potentialen i geodata tas tillvara - för ett smartare och mer hållbart Sverige.
2. Att stötta dig som är medlem, din organisation och hela Sverige till ökad kraft, kunskap och kompetens inom och genom geodata.
3. En digital samhällsbyggnadsprocess - ett helt digitalt och obrutet informationsflöde i samhällsbyggnadsprocessen.

Vi stödjer våra medlemmar genom att

- **Vi är branschens röst**
Vi driver opinionsbildning i syfte att geodatas potential ska bli mer känd och tas tillvara i samhället.
- **Vi skapar mötesplatser**
Vi arrangerar mötesplatser, webinarier och dialogmöten för kunskapsdelning och inspiration.
- **Vi sprider kunskap och goda exempel**
Vi sprider kunskap och goda exempel på smarta och hållbara sätt att använda geodata, både inom branschen och till samhället i stort för att fler ska se nyttan med geodata.
- **Vi bevakar geodataområdet**
Vi omvärldsbevakar och förmedlar nyheter till våra medlemmar och omvärlden.

2. Det här vill vi

Sverige behöver skapa bättre förutsättningar för att tillvarata kraften i geodata och digitalisering

Geoforum Sverige driver centrala frågor för våra medlemmar så att de kan lyfta och utvecklas med geodata och digitalisering.

Vi vill se:

- **En långsiktig vision och målbild för geodata och digitalisering i Sverige**

Geoforum vill se en tydlig och konkret vision för geodata och digitalisering i Sverige. Då kan medlemmarna i Geoforum bidra till att accelerera den digitala omställningen – i rätt riktning. Om Sverige ska bli bäst i världen på geodata och digitalisering krävs ett visionärt politiskt ledarskap.

- **Ökade investeringar i geodata och infrastruktur för digitalisering**

För att Sverige ska nå sin fulla potential och ta tillvara på digitaliseringens möjligheter behövs större investeringar i geodata och digital infrastruktur. Det är dags att se geodata och digitalisering som en hävstång för utveckling och göra de lönsamma investeringar som motsvarar potentialen. Geoforum anser att det behövs en klart högre investeringstakt och produktionstakt.

- **Öppna och standardiserade data**

Kraften i geodata och digitalisering ligger i att data kan kombineras. Nyttan blir större än delarna när data kan kombineras och användas utan kostnad och besvärande villkor. 1+1=3. Digitalt entreprenörskap och innovation bygger på enkel tillgång till geodata. Geoforum anser att offentliga data ska vara tillgängliga, användbara, kostnadsfria, standardiserade, interoperabla och utan besvärande villkor.

- **En ny ändamålsenlig finansieringsmodell för öppna data och digital service från offentliga aktörer**

En finansieringsmodell behöver utvecklas som uppmuntrar offentliga aktörer att producera och tillhandahålla öppna data. Tillgång till användbara data leder till effektivisering, innovation och forskning. Det är samhällsekonomiskt lönsamt och skapar stor samhällsnytta.

- **Enkla och tydliga regelverk för ett digitalt samhälle**

Regelverk och juridik behöver utvecklas så att de stöttar digitaliseringen och möjliggör förändring. Stora delar av regelverken är i dag gjorda för en analog tid med personliga möten och brevkorrespondens. Geodata och digitalisering är lagspel med såväl offentliga som privata aktörer. Regelverken måste utvecklas så att detta lagspel kan genomföras på ett rättssäkert och effektivt sätt.

- **Ökad samverkan och mer samarbete**

Digitalisering är en lagsport. För att uppnå de samhällsvinster digitalisering kan leda till behövs ökad samverkan mellan olika aktörer. Det krävs nya sätt att samarbeta och utbyta information, både inom och mellan organisationer. Samverkan behöver förstärkas mellan statliga myndigheter, akademi, kommuner och näringsliv.

- **Ökade satsningar på kompetensförsörjning**

Geodatakompetens är kritisk för att möta våra samhällsutmaningar. Vi vill se fler utexaminerade från utbildningar inom geodataområdet och ökad geodatakompetens hos de som jobbar med digitalisering i samhällsbyggnadssektorn. Branschen behöver samlas och gemensamt arbeta för att öka intresset för geodataområdet.

3. Projekt

Kompetensförsörjning inom geodataområdet

Kompetensförsörjning har länge pekats ut som en stor utmaning för geodataområdet i Sverige. En kartläggning av Lantmäteriet gjord på uppdrag av regeringen 2021 visar att det är svårt att rekrytera personal med relevant erfarenhet, det är svårt att kompetensutveckla befintlig personal och söktrycket till utbildningar är lågt, till och med nollintag på flera utbildningar. Branschen upplevs som anonym och intresset för geodataområdet är lågt. Samtidigt ökar behovet av geodatakompetens när geodata blir allt viktigare för allt fler verksamheter.

Geoforum Sverige har länge haft fokus på kompetensförsörjning och arbetat för och med insatser på området. Under 2022 fick Geoforum tillsammans med Lantmäteriet projektmedel från det statliga innovationsprogrammet Smart Built Environment för ett projekt som syftar till att göra geodataområdet mindre anonymt och attrahera fler, framför allt unga, till utbildningar och yrken inom geodata.

Projektet pågår i tre år och involverar många aktörer inom geodataområdet. Som referensgrupp finns Geodatarådets kompetensråd, ett råd där flera myndigheter och lärosäten finns representerade, kompletterad med representanter från kommun och privat sektor. Projektet involverar också studenter och nytexaminerade på olika sätt, till exempel genom enkäter, i referensgrupper samt på webb och i kampanjmaterial.

Projektet bedrivs i tre faser. Under den första fasen kartlades behov, genomföra insiktsarbete, omvärldsspaning och strategiarbete som ligger till grund för genomförandet. I fas två ska projektet bygga upp en gemensam digital plattform som beskriver geodataområdet och samlar information om branschen och vägar till yrket. Webbplatsen lanserades i början av 2024. I fas tre som främst pågår under 2024 ska projektet genomföra aktiviteter för att öka kännedomen om yrken inom geodata, riktade framför allt mot ungdomar på gymnasienivå. I början av 2024 lanserades kampanjer på bland annat TikTok och Snapchat.

Att locka fler till branschen är ett långsiktigt arbete som kräver insatser över en längre tid, därför är också en viktig del av projektet att hitta en modell för att driva arbetet vidare efter projektens slut.

AI Arena

AI Arena är en mötesplats som verkar för att accelerera tillämpningen av AI inom samhällsbyggnadssektorn i syfte att klara hållbarhetsmålet och skapa samhällsnytta på bred front.

Etapp 2 för AI Arena som kallas AI-klivet drogs i gång 1 juni 2023 och Geoforum Sverige är projektpart tillsammans med BIM Alliance och IQ Samhällsbyggnad. AI-klivet ska ta deltagarna från allmän kompetenshöjning till särskilt nyttskapande genom AI-tillämpningar som möter sektorns behov och som kan skalas upp på bred front. Alla aktörer inom samhällsbyggnadssektorn kan medverka och exempel på aktörer är kommuner, regioner, byggbolag, fastighetsbolag, teknikleverantörer, konsulter, arkitekter och statliga myndigheter. Spridning av resultat, lösningar och kunskap sker via evenemang hos AI Arena. AI Arena ska vara mötesplatsen för nätverkande, kunskapsdelning och för att hitta nya kontakter.

AI-klivet innefattar fyra steg:

Kompetenssteget:

- Utbildning av högsta ledningen
- Utbildning av urval av personalen och tillhandahållande av digital utbildning
- Medverkan i AI Arenas nätverk för chefer och ledare och på evenemang

Projektskaparsteget:

- Kunskapsdelning och stöd för att identifiera behov och möjligheter
- Kunskapsdelning och stöd för att utforma projekt, hitta AI-utvecklare och partner
- Kunskapsdelning och stöd för att möjliggöra finansiering av projektet

Genomförandesteget:

- Kunskapsdelning mellan andra behovsägare och AI-utvecklare under genomförandet
- Spridning av kunskap och lärdomar internt inom organisationen
- Spridning av kunskap och lärdomar till andra i branschen via AI Arenas evenemang

Uppskalningssteget:

- Stöd för ökad tillämpning av AI i hela organisationen
- Stöd för att möjliggöra att samma/liknande lösning kan användas av andra aktörer
- Spridning av kunskap och lärdomar till andra i branschen via AI Arenas evenemang

AI Arena Advisory Board upprättas med personer som har insyn i branschens behov, utmaningar och möjligheter och har bra kanaler för att nå aktörer inom samhällsbyggnad. I rådet medverkar även personer från andra länder med erfarenhet av att ge aktörer i samhällsbyggnadssektorn stöd i sin digitaliseringsresa. Kunskapsdelning med Advisory Board synkroniseras med Smart Built Environments internationella arbete.

4. Verksamhet

Vi arbetar för att våra medlemmar, och Sverige, ska lyfta med geodata

Prioriteringar mellan olika aktiviteter görs under året av styrelsen och Vd utifrån bedömd medlemsnytta. Utöver löpande arbete med opinionsbildning, omvärldsbevakning, medlemskommunikation och samverkan vill vi särskilt lyfta fram följande aktiviteter som vi planerar för 2024.

Mötesplatser och evenemang

Under 2024 fortsätter vi med våra uppskattade webinarier för medlemmar på olika ämnen som rör våra frågor och stödjer våra medlemmar. Vi arrangerar också webinarier och andra typer av evenemang i samarbete med andra aktörer, till exempel tillsammans med nätverket GI Norden. Vi håller även workshops med medlemmar i samband med remisser eller för att diskutera andra relevanta frågeställningar.

Geoforum Sveriges årsmöte och inspirationsseminarium kommer att äga rum 23 april.

Arbeta smart inom planering och byggande 2024

Vi arrangerar vår uppskattade fysiska mötesplats Arbeta smart inom planering och byggande för 22:a gången den 18 september 2024. Konferensen lyfter nyttan med att arbeta datadrivet i samhällsbyggnadsprocessen och är en viktig mötesplats för branschen. Även denna gång arrangerar vi dagen tillsammans med BIM Alliance. Till årets konferens har en ny hemsida och nytt marknadsmaterial tagits fram.

Nyhetsbrev

Geoforums nyhetsbrev ges ut 9 gånger per år och når cirka 1500 prenumeranter. Här informerar vi om det senaste inom geodataområdet, nationella initiativ som rör vår sektor, sprider goda exempel på användning av geodata och digitalisering samt informerar om aktuella utbildningar, events och lediga jobb inom geodatasektorn. Utöver nyhetsbrevet gör vi även löpande utskick med inbjudningar till våra evenemang.

Webbplats

Geoforums webbplats, geoforum.se, är central för verksamheten. Här finns information om föreningen, information och anmälningsformulär för kommande evenemang och aktiviteter, nyhetsförmedling, omvärldsbevakning och medlemsidor med inspelade webinarier och exklusivt medlemsmaterial. Den teknik webbplatsen är byggd på supporteras inte längre. Vi behöver därför bygga en ny webbplats och kan samtidigt utveckla innehåll, struktur och inloggningssidor för medlemmar. En upphandling och ett projekt för att utveckla ny webbplats sker under 2024. Det är ett omfattande projekt som kommer att ta tid från kansliet under hösten.

Almedalen

Geoforum Sveriges kansli kommer även 2024 att vara på plats under Almedalsveckan för att delta i debatten och samtala om geodata och digitalisering för hållbar samhällsutveckling. Den 26 juni kl 10.15-11 har Geoforum ett event planerat på Campus Visby.

Kartdagarna

Kartografiska sällskapets stora konferens Kartdagarna äger rum 16-18 april 2024 i Göteborg. I samband med konferensen hålls Sveriges största mässa inom geografisk informationsteknik. Geoforum Sverige kommer att vara på plats som utställare och föredragshållare.

Samverkan och samarbete

Som nationell arena och aktör, med medlemmar från såväl akademi, offentlig som privat sektor, har Geoforum Sverige en viktig roll i att vara med och driva utvecklingen framåt och göra verklig skillnad.

Vi skapar möjligheter för samverkan och samarbete mellan olika aktörer och främjar kunskapsdelning och erfarenhetsutbyte. Vi samverkar själva med branschorganisationer på såväl nationell som nordisk nivå för att tillsammans driva dessa frågor framåt.

5. Medlemsnytta

Geoforum Sverige

- uppmärksammar nya metoder och "best practice" som effektiviserar och ger samhällsnytta
- samarbetar över sektorsgränser och specialistområden för att stärka användningen av geodata
- får upp vikten av geodata för smart och hållbar samhällsutveckling på den politiska agendan, vilket främjar viktiga beslut om regelutveckling och finansiering som rör vårt område
- hjälper till att synliggöra geodatautbildningar och kompetens- och rekryteringsbehov inom både privat och offentlig sektor.

Medlemsnytta för din organisation:

- Geoforum jobbar för frågor som är viktiga för geodataområdets utveckling och ger organisationen värdefull omvärldsbevakning och ingångar till nya samarbeten.
- Medlemmar är del av ett nätverk av aktörer från olika sektorer.
- Medlemmar har möjlighet att nominera medarbetare till föreningens styrelse.
- Geoforum är remissinstans för frågor med koppling till geodataområdet, och medlemmar har därför möjlighet påverka framtida lagstiftning och regleringar.
- Medarbetare hos medlemmar erbjuds rabatterade priser på Geoforums konferenser.
- Medlemsorganisationer har möjlighet att sprida information om nyheter, projekt och event genom våra kanaler.

Medlemsnytta för dig som person:

- Genom Geoforum får du tillgång till ett brett nätverk inom GIS, geodata och samhällsbyggnad.
- Du kan ta del av experters rön och branschkollegors erfarenheter och framgångsrika praktikfall samt diskutera viktiga framtidsfrågor på Geoforums medlemsexklusiva digitala och fysiska event för geodata-/samhällsbyggnadssektorn.
- Genom Geoforums nyhetsbrev får du information om det senaste inom geodataområdet, politiska initiativ som rör vår sektor och goda exempel på användning av geodata och digitalisering.

6. Organisation

En samlande kraft för geodata och digitalisering

Geoforum är en medlemsdriven förening med runt 200 medlemsorganisationer. Bland medlemmarna finns små och stora kommuner, teknik- och konsultföretag, statliga myndigheter med ansvar inom geodataförsörjning och digitalisering samt universitet och högskolor som bedriver forskning och utbildning inom området.

Organisation

Årsmöte

Årsmötet är Geoforums högsta beslutande organ. På årsmötet sker val av styrelse, fastställande av medlemsavgifter, budget och verksamhetsplan med mera.

Styrelse

Geoforum Sveriges styrelse bestämmer föreningens strategiska inriktning. Alla organisationstyper som finns bland Geoforum Sveriges medlemmar är representerade i styrelsen: statliga myndigheter, kommuner, företag, akademi och föreningar. Ledamöterna väljs in i styrelsen på grund av sin kompetens och sitt nätverk inom föreningens prioriterade fokusområden, för att ge Geoforum Sverige goda förutsättningar att lyckas med sitt uppdrag.

Kansli

Geoforum Sveriges löpande verksamhet utförs av kansliet som arrangemang av fysiska och digitala mötesplatser, nätverksbyggande, omvärldsbevakning, kommunikation, påverkansarbete, och övrigt servicearbete för medlemmarna. Verksamheten leds av en vd som också är kanslichef. Kansliets medarbetare, två personer under 2024, är anställda av servicebolaget Geoforum Sverige Service AB, som är helägt av föreningen Geoforum Sverige.

Samverkansorganisationer

Geoforum Sverige är medlem i: IQ Samhällsbyggnad, BIM Alliance och Viable Cities, samt partner till Smart Built Environment. Vi samverkar med våra nordiska systerorganisationer genom att vi är med och driver nätverket GI Norden. Vi deltar i SIS kommitté för geodatastandarder. Vi har sedan flera år ett nära samarbete med Kartografiska sällskapet och vi utför även kansliarbetsuppgifter till organisationen.